

707.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 30 sierpnia 1923 r.

w sprawie przeprowadzenia spisu ludności w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, w Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu brąslawskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego.

Na zasadzie art. 2, 3, 5 i 6 ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 85, poz. 464) ze zmianami wprowadzonymi w art. 2 i 3 ustawy z dn. 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 60 poz. 436), art. 2 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującym (Dz. U. R. P. № 46, poz. 388) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 roku w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej mocy obowiązującej ustaw i rozporządzeń normujących prawnie sprawy związane ze statystyką (Dz. U. R. P. № 116, poz. 1055) zarządza się co następuje:

§ 1. W górnośląskiej części Województwa Śląskiego, w Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu brąslawskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego przeprowadzony zostanie spis ludności według stanu z dnia 31/XII 1923.

Spis ten dotyczyć będzie wszystkich osób, przebywających w tym dniu na wymienionych obszarach stałe lub chwilowo z wyjątkiem wymienionych w § 5 niniejszego rozporządzenia.

Jednocześnie przeprowadzony będzie spis sierot.

W związku ze spisem ludności przeprowadzony będzie spis domów mieszkalnych (tak zamieszkałych jak niezamieszkałych) oraz innych budynków, o ile są zamieszkałe, mieszkań, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych i spis żywego inwentarza.

Spisy te będą przeprowadzone według formularzy i instrukcji wydanych przez Główny Urząd Statystyczny.

§ 2. Wszystkie, podlegające spisowi, osoby a przede wszystkim głowy gospodarstw rodzinnych, oraz osoby, najmuje na swoje imię lokal, obowiązane są udzielać władzom spisowym i ich organom zeznań w zakresie objętym wymienionymi w § 1 formularzami i okazywać na ich żądanie potrzebne do sprawdzenia tych zeznań dokumenty.

Informacji dotyczących domów, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych oraz żywego inwentarza obowiązani są dostarczać bezpośredni zarządcy tychże (właściciele, dzierżawcy, administratorzy, kierownicy i t. d.).

W razie nieobecności osób, na których ciąży bezpośredni obowiązek zeznań, przechodzi on na ich zastępców lub domowników.

Zeznania mają być składane, zależnie od bliższych, co do tego przepisów instrukcji, bądź ustnie przez udzielanie odpowiedzi na pytania władz spisowych, bądź pisemnie przez wypełnienie doręczonych w tym celu formularzy spisowych.

§ 3. Formularze spisowe będą wypełniane wyłącznie w języku polskim jeżeli formularz jest drukowany tylko w tym języku.

Formularze drukowane, prócz polskiego, w drugim języku mogą być wypełniane w jednym z tych języków.

§ 4. Kto świadomie lub choćby tylko z niedbalstwa poczyni zeznania nieprawdziwe lub kto mimo wezwania władz spisowych lub ich organów nie udzieli im informacji, wzbrania się wpuścić organa te do mieszkania, budynków gospodarskich lub na swoje pola, kto utrudnia im w jakikolwiek sposób sprawdzenie objętych badaniem okoliczności lub kto nie wypełni obowiązków wynikających z § 13 niniejszego rozporządzenia, o ile czyn ten nie podpada pod surowsze przepisy ustaw karnych, będzie karany grzywną do 1.000.000 marek, w razie zaś niemożności uiszczenia grzywny, aresztem do jednego miesiąca; w razie powtórnego wykroczenia grzywna może być wymierzona w wysokości podwójnej.

Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących przepisów, w szczególności zaś w części górnośląskiej Województwa Śląskiego przy odpowiednim zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dnia 23 kwietnia 1883 roku (Pr. Zb. Ust. str. 65).

§ 5. Nie podlegają spisowi wszystkie osoby wojskowe, żywnione w oddziałach, zakładach i urzędach z ogólnego kotła, oraz t. zw. relutowani, którzy w miejsce żywności z kotła ze względu na służbę otrzymują ekwiwalent pieniężny lub żywność w naturze.

§ 6. Celem dokonania spisu ludności cywilnej w budynkach wojskowych komisarze spisowi otrzymają na mocy rozkazu dowództw okręgów korpusnych od komend odnośnych gmachów, względnie stacjonowanych w nich oddziałów lub urzędów wojskowych, pomoc i asystencję oficera lub urzędnika wojskowego.

§ 7. Zeznania poczynione w czasie spisu będą używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności zaś nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzania rekwizycji lub wytaczania dochodzeń sądowych lub administracyjnych.

§ 8. Koszta druku i rozesłania formularzy, jak i inne koszta związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wyjątków wymienionych w § 14 niniejszego rozporządzenia, ponosi Skarb Państwa.

§ 9. Władzami spisowymi na obszarze Ziemi Wileńskiej wraz z polską częścią b. pasa neutralnego polsko-litewskiego są rządowe władze administracyjne I instancji.

Władze te przeprowadzają spis za pośrednictwem komisarzy spisowych przy współudziale władz gminnych pod nadzorem władz rządowych II instancji. Władze rządowe II instancji mogą na wniosek starostów przekazać w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym przeprowadzenie spisu magistratom poszczególnych miast, które w tym wypadku będą posiadały prawa władzy spisowej.

W górnośląskiej części Województwa Śląskiego władzami spisowymi są władze miejscowe (magistraty w miastach, zarządy gminne w gminach wiejskich).

Władze te przeprowadzają spis pod nadzorem i kierunkiem władz powiatowych i wojewody.

§ 10. Władza spisowa dzieli podległe sobie terytorjum na okręgi spisowe i przydziela każdy z nich komisarzowi spisowemu, których mianuje w pierwszym rzędzie z pośród urzędników państwowych i samorządowych i wystawia im urzędowe legitymacje.

§ 11. Komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych mają charakter funkcjonariuszy publicznych i stoją pod prawną ochroną przysługującą urzędnikom państwowym.

Pełnią oni swoje czynności, jako honorową funkcję obywatelską w zasadzie bezpłatnie, jednak na żądanie otrzymują wynagrodzenie według norm ustalonych przez władzę spisową w granicach wskazanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 12. W celu wykonania prac przygotowawczych, rozwinięcia propagandy spisowej, wyszukiwania oraz przygotowania komisarzy spisowych, podziału powiatów, miast i gmin na okręgi spisowe i innych funkcji mogą być powołane przez władze spisową, jako organ doradczy i pomocniczy, powiatowe, miejskie, a w górnośląskiej części Województwa Śląskiego i gminne komisje spisowe.

Komisja składać się będzie z przedstawiciela władzy spisowej, jako przewodniczącego i z powołanych przez niego członków z pośród działaczy samorządowych, przedstawicieli instytucji społecznych i gospodarczych i miejscowych urzędników państwowych i komunalnych.

§ 13. Gminy wiejskie i miejskie, obowiązane są do dnia 1 października 1923 r. sprawdzić, ewentualnie uzupełnić lub wprowadzić numerację domów mieszkalnych, a po ukończeniu numeracji do dnia 15 października 1923 roku dostarczyć władzy spisowej wykazy miejscowości, ulic i domów według numerów.

Numeracja domów winna być po dniu 1 października 1923 roku utrzymywana w ewidencji i przeprowadzana w dalszym ciągu. Wykreślenie numeru może być zarządzone tylko przez władzę administracyjną I instancji.

Przepisy wykonawcze o numeracji domów wyda Minister Spraw Wewnętrznych.

Władze administracyjne I i II instancji mają czuwać nad ścisłym wykonaniem przepisów niniejszego artykułu.

§ 14. Władze gminne wyszczególnione w § 13 obowiązane są ponadto współdziałać przy przeprowadzaniu spisu, a w szczególności dostarczyć komi-

sarzom spisowym asystencji urzędowej, urzędowego lokalu wraz ze światłem i opałem, zaopatrzyć ich w materiały piśmienne, dostarczać w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych, pokryć połowę kosztów wynagrodzenia komisarzy spisowych i wogóle spełniać wszystkie czynności wskazane instrukcjami spisowymi.

§ 15. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wojskowych i Sprawiedliwości.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Witos*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Kiernik*

Minister Skarbu: *H. Linde*

Minister Spraw Wojskowych: *Szeptycki*

Minister Sprawiedliwości: *St. Nowodworski*
